

Guarani Ñe'ẽ Angirũ Ñanduti Kuatiañe'ẽ mayma mburuvicha pyahukuérape ġuarã

Ko jehaipy rupive, mayma temimoĩmby ha tapicha roiméva **Guarani Ñe'ẽ Angirũ Ñanduti** (Red de Amigos de la Lengua Guaraní)-pe roipyaha ore ñe'ẽ mburuvicha pyahukuéra oĩva Tetã Rekuái, Parlamento ha gobernación-pe roikuauakua haġua:

1. Mayma tapicha guarani, Paraguái retã ñe'ẽ tee ha ojeoporuvéva ko tetãme rérape, rojerure ko ñe'ẽ tojeporu peteĩcha castellano ndive Estado rembiapópe, omandaháicha Léi Guasu Akytã 140 ha Léi 4251/10 Ñe'ẽnguéra rehegua, Akytã 3^{ha} 3^a, Tetã ñe'ẽ tee mokõive rehegua. *Tetã ñe'ẽ tee mokõive oñemboaje ha ojeporujoja va'erã mbohapyve tetã Pokatu Moakãhápe ha opaite tetã rembiapo oñemboguatahápe. Estado ombojeroviaveva'erã guarani ñe'ẽ, kóva ha'e rupi tetã reko tee kuaakaha, tetãyguápe ombojoaju ha omopeteĩva, ha ñe'ẽ ojeoporuvéva tetãpyre.*
2. Rojerure karai Santiago Peña, Tetã Rekuái pyahúpe, toñangarekove tetã ñe'ẽnguéra rehe, tombohape Paraguái Ñe'ẽnguéra Sãmbyhyhápe ohupytývo presupuesto oikotevéva, iviru ojeku'a'o rehe ojejuhúvo opaite arýpe, ha toñemongu'e ko temimoĩmby ombosako'i rekávo Tetã Ñe'ẽnguéra Jehape'apo, ha ambue aponde'a oñekotevéháicha, oñangareko haġua hekópe mokõive ñe'ẽ tee, ppykuéra ayvu ha Paraguái po ñe'ẽ rehe. Upéichante avei rojerure ichupe toiporavo tapicha oiporukuaáva guarani ha castellano omba'apo haġua ijykére, ha tombohape jahechápa ko ñe'ẽ ojekuaa ha ojeporu opaite tetã remimoĩmbype, oñeñe'ẽ ha ojehaívo, opa hendápa ha opa mba'erã.
3. Upéichante avei rojerure ichupe tombohetepe pyahu ha tomboquata pyahujey ñehekombo'e guarani-castellano-pe, omandaháicha leikuéra. Ñehekombo'e mokõive ñe'ẽme oñembougata háicha ko'áġa oñemohenda oñemokangývo guarani ha oñemombaretévo castellano ñe'ẽ año. Mokõive ñe'ẽ tee ojeporuva'erã oñembo'e ha oñeporombo'e haġua, oñemohenda háicha leikuérape. Avei rojerure Tekombo'e ha Tembikuaa Motenondeha, umi dirección departamental, supervisión ha mbo'chao oivéva toiporu hembiapópe castellano ha guarani, jojápe, oñeñe'ẽ ha ojehaívo, ñe'ẽ tee háicha.
4. Rojerure Parlamento motenondeharekuérape tomoheñoi Ñe'ẽ Ñeisãmbyhy Moakãha hyepýpe, jahechápa ojehai ha oñemyasái mokõive ñe'ẽ teépe hembiapokue, toñangareko opaite ñe'ẽ ojeporúva ko tetãme, ha tekotevéramo toguenohéve léi oñemboaje rekávo derecho ñe'ẽ rehegua.
5. Rojerure mburuvicha pyahu, gobernador ha gobernadora ha umi oikéva junta-pe departamento-kuérape togueroike hembiaporã kuápe ñe'ẽ ñeisãmbyhy, tove Secretaría de Educación rupive tojeko'i toñemba'apóvo ojeporujoja haġua mokõive ñe'ẽ tee ha tojehyvykói arandupy ha ñe'ẽnguéra yvotyty.
6. Añetehápe orepý'apy mburuvichakuéra sa'i oñangarekóre guarani rehe, ñe'ẽ oguerosyryryva ñande rekove tee ha ha ñande reko tee korasósã, heseae oñepysyrõva ñane retã, ha jeko ko'áġa rupive ojeporu'ive ñane retãme oúvo, oikuaaukaháicha Encuesta Permanente de Hogares Continua ojejapova'ekue 2022-pe. Tekotevétere ha pya'etemivoikatu jajoajupa ñane ñe'ẽ rehehápe; añetehápe roguerovia ikatuha ñamombaretejoja guarani ha castellano, tove tojeporu peteĩcha tetã tuichakue javeve. Tekotevénte iporuhára ha mburuvichakuéra oñangarekose hese.
7. Temimoĩmby romba'apóva rojúvo yvy guive ñe'ẽ ha arandupy ñemombarete ha ñemyasáirã háicha, roñemoĩ mayma mburuvicha yke rehe roipytyvõ haġua ichupekuéra, taha'emo ñe'ẽ rape'apo, ñe'ẽ ñembohekoveresái ha aponde'a ñembosako'irã, ojeporu mbeguekatu rekávo guarani, castellano javeve, Estado rembiapópe. Tetã iñarandupyheta, iñe'ẽheta ha arandupy maymakáva ojokupytyhápe jarojeráta oñondivepa.

San Lorezo táva, Paraguái retãme, 3 jasyokõi 2023

Ñanduti Moakãharakuéra réra:

Karai Miguel Ángel Verón, kuatia tee 1.581.603.
Kuñakarai Cintia Rolón, kuatia tee 4.808.858.
Karai Blas Duarte, kuatia tee 6.771.341.
Kuñakarai Estela Trinidad, kuatia tee 1.013.238.
Karai Rubén Segovia, kuatia tee 1.002.565.
Kuñakarai Teodolina Verón, kuatia tee 2.270.834.

Ñanduti rogapygua – Network's Members

Fundación Yvy Marã'ỹ, Paraguay; Universidad Nacional de Itapúa, Paraguay; EDUCOM Guaraní (UNILA), Brasil; Jubilados Nordeste Itapúa, Paraguay; Sindicato de Periodistas del Paraguay, Paraguay; Instituto Técnico Superior de Estudios Culturales y Lingüísticos Yvy Marã'ỹ, Paraguay; Colectividad Paraguaya de Eldorado, Argentina; Cátedra de guaraní Escuela de idiomas FCF UnaM- Eldorado, Argentina; Ñamboguyguy Avañe'ẽ, Paraguay; Carrera de Técnico Superior en Traducción Interpretación del Instituto Yvy Marã'ỹ, Paraguay; Cátedra Guaraní de la Universidad Central del Paraguay, Paraguay; Dicas de Guaraní, Brasil; Guaraní Ñe'ẽ Rayhyhára Aty, Paraguay; Colegio Nacional Ramón Indalecio Cardozo, Paraguay; Centro Cultural Espacio-Expresión de Altos, Paraguay; Paraguaiquakera Oikóva Ibiza-pe, España; Avañe'ẽ Kuaareka Aty (AKA), Paraguay; Asociación Amigos Ecologista Yvyty Rusu, Paraguay; Casa Paraguaya de Rosario, Argentina; Grupo Cultural Guaraní, Comodoro Rivadavia, Argentina; Jornada de Pueblos Originarios, Villa Gesell, Argentina; Japý Guaraní, Buenos Aires, Argentina